

Előterjesztés
Felsőlajos Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2017. május 30-i ülésére

Tárgy: A jegyző beszámolója az adóztatásról

Előterjesztést készítette:

Gaszó Krisztina
adóügyi ügyintéző

Véleményezésre és tárgyalásra megkapta:

-

Törvényességi ellenőrzésre megkapta:

Muhariné Mayer Piroska
aljegyző

dr. Balogh László sk.
jegyző

Előterjesztés
Felsőlajos Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2017. május 30-i ülésére

Tárgy: A jegyző beszámolója az adóztatásról

Ügyiratszám: LMKOHFL/205/1/2017.

A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 138. § (3) bekezdés g) pontja alapján a Képviselő-testület a jegyző beszámoltatása útján ellenőrzi az adóztatást, a h) pontja alapján tájékoztatja a lakosságot a helyi adókból származó bevételek összegéről. Fenti jogszabályhelyek értelmében a **2016. január 1. – 2016. december 31-ig** terjedő időszak adóztatási feladatairól, kötelezettségeiről kívánok tájékoztatást nyújtani.

Az önkormányzati adóhatósági munka elsődleges szabályozását az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (továbbiakban Art.) határozza meg. A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket.) előírásait az Art. elsődlegessége mellett kell alkalmazni.

Az egyes adónemekre vonatkozó részletes szabályokat az ún. egyedi jogszabályok

- a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (továbbiakban: Htv.)
- a gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény (továbbiakban: Gjt.)

a kapcsolódó és végrehajtási rendeletek, az adók módjára történő behajtandó köztartozások esetében ezeket szabályozó alapjogszabályok tartalmazzák.

A Htv. alapján a helyi adózás struktúrája három fő rendszerelemre épül, nevezetesen: vagyoni típusú adók, a kommunális adók és a helyi iparüzési adó. Az önkormányzat képviselő testülete a helyi adók fajtáit és mértékét nem eredeti jogalkotói hatáskörében, hanem felhatalmazás alapján megalkotott önkormányzati rendeletben állapíthatja meg, így a helyi adóztatás kereteit és feltételeit biztosítja az önkormányzati rendelet. A helyi jogalkotás során nem léphet túl a törvényi kereteken, az önkormányzat csak a Htv.-ben meghatározott esetekben és mértékig jogosult önálló szabályokat alkotni. Ez alapján megállapítható, hogy nem kapott felhatalmazást a Htv.-től eltérő vagy részletező szabályok megalkotására az adó tárgya, alanya, az adó alapja és az adókötelezettség keletkezése és megszűnése vonatkozásában. Az uniós szabályozással összhangban a Htv. 2003. évtől jelentősen korlátozza az önkormányzatok kedvezmény-, mentesség-nyújtási lehetőségét. Különösen érinti ez a vállalkozások részére biztosítható, illetve korlátozottan nyújtható kedvezményi, mentességi szabályokat.

Az önkormányzati adóhatóság látja el az önkormányzat működéséhez szükséges források jelentős részének beszedését, egyben más, az állam által ide delegált hatósági feladatokat is végez (gépjárművek adóztatása, adók módjára behajtandó köztartozások beszedése stb.) Felsőlajos Község Önkormányzat feladatellátását a saját bevételek (ennek legjelentősebb része a helyi adókból befolyó bevételek), az állami támogatások, valamint az átengedett központi adók biztosítják

Felsőlajos Község Önkormányzata működési bevételeinek 68 %-át a sajátos működési bevételek - helyi adók 40,05 (IFA, IPA); átengedett központi adók 4,5 % (gépjárműadó); bírságok, pótlékok és egyéb sajátos bevételek 0,03% - biztosítják.

A 2016. évre tervezett adóbevételek előirányzata 39.230 e Ft. Ebből a helyben maradó gépjárműadó bevétel összege 4.000 e Ft, melynek elsődleges oka, hogy a gépjárműadó 60 %-a már a központi költségvetést növeli és csak a befolyó bevétel 40 %-a marad önkormányzati adóbevétel. A helyi adóból származó bevétel az önkormányzat saját bevétele, állami elvonás 2016. évben nem történt.

A települési önkormányzat pénzforgalmi számlájára vagy annak valamely alszámlájára érkezett

a közlekedési szabályszegések után kiszabott közigazgatási bírságból származó bevétel 40%-a - függetlenül attól, hogy a bírságot mely szerv szabta ki jogerősen – a települési önkormányzatot illeti meg.

Az adóztatással foglalkozók létszáma 1 fő, aki osztott munkakörben dolgozik , tehát számos más feladatot is ellát. Ügyfélfogadás hetente 2 alkalommal van, az ügyfélforgalom 2016. évben is jelentős.

Az önkormányzati adónyilvántartás vezetésére 1989-ben bevezetett DOS alapú ONKADO programot 2014. tavaszán WINDOWS alapokra helyezték. Egyéb korszerűsítés és fejlesztés csak annyi történt, ami a napi működéshez elengedhetetlen.

Idegenforgalmi adó

Az önkormányzat 1996. július 1. naptól vezette be az idegenforgalmi adót. Alanya az a magánszemély, aki nem állandó lakosként az önkormányzat illetékességi területén legalább egy vendégéjszakát eltölt. Az adó alapja a megkezdett vendégéjszakák száma. Az adó mértéke személyenként és vendégéjszakánként 300.-Ft.

Mentes az adó alól:

- a 18. életévét be nem töltött magánszemély
- a gyógyintézetben fekvőbeteg szakellátásban részesülő vagy szociális intézményben ellátott beteg
- közép- és felsőfokú oktatási intézménynél tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló személy
- a településen székhellyel vagy telephellyel rendelkező vagy településen ideiglenes jellegű iparüzési tevékenységet végző vállalkozó esetén vállalkozási tevékenység vagy ezen vállalkozó munkavállalója által folytatott munkavégzés céljából az önkormányzat illetékességi területén tartózkodó magánszemély
- egyházi személy, kizárólag az egyház hitéleti tevékenységében való részvétel céljából

Az adóbeszedésre kötelezett az adókötelezettség keletkezését, annak bekövetkeztétől számított 15 napon belül köteles az önkormányzati adóhatóságnál írásban bejelenteni (bejelentkezés). Az idegenforgalmi adónem havi bevallásokhoz kötötten kerül előírásra és ennek megfelelően kell a beszedőknek az adót a beszedést követő hónap 15. napjáig a megfelelő számlára utalni.

Idegenforgalmi adó bevallási és befizetési kötelezettség 2016. évben 3 adózónál keletkezett.

ezer Ft

Összes helyesbített tartozás	Összes elszámolt bevétel	Összes hátralék		Összes túlfizetés	
		Múlt évi	Idei évi	Múlt évi	Idei évi
448	437	0	0	0	99

Helvi iparüzési adó

Az önkormányzat 1997. január 1. naptól vezette be a helyi iparüzési adót. Felsőlajos Község illetékességi területén az iparüzési adó mértéke 1,5 %.

Nyilvántartás alapján 2016. évben 154 az iparüzési adóalanyok száma. Ebből 7 KATA-s adózó.

Május-június hónapban feldolgozásra került 2016. évben: 154 db helyi iparüzési adóbevallás, amelyből 9 db záró adóbevallás 2015. évről. Az adóbevallások feldolgozása a határidő betartásával valósult meg.

ezer Ft

Összes helyesbített tartozás	Összes elszámolt bevétel	Összes hátralék		Összes túlfizetés	
		Múlt évi	Idei évi	Múlt évi	Idei évi
54681	49853	847	2979	809	1720

A felszámolási eljárás alá került vállalkozások „bedőlt” helyi iparüzési adó tartozása 379.400 e Ft. A hatályos törvényi szabályozás okán, a felszámolási eljárás megindulását követően az önkormányzati adóhatóság már nem jogosult a tartozások behajtására. Hitelezői igény bejelentése tehető meg a felszámoló felé, azonban eddig még egyetlen felszámolás befejezéséből sem térült meg tartozás. A felszámolási eljárás végéig, majd ettől számítottan a tartozás elévüléséig (a felszámolást követő 4. év vége) az adóhatóság köteles nyilvántartani ezeket a tartozásokat is. Ennek eredményeképpen a következő években is megjelennek a tőke és pótléktartozások.

A 2013. évben bevezetett útdíj hatására a vállalkozások terheinek csökkentése érdekében a vállalkozó az adóévre fizetendő adóból, legfeljebb annak összegéig terjedően levonhatja a ráfordításként, költségként az adóévben elszámolt a megtett úttal arányos útdíj 7,5 %-át. A 2015. évről benyújtott bevallások során minden arra jogosult vállalkozás élt ezzel a lehetőséggel, így összesen 1.072 e Ft-al kevesebb iparüzési adót kellett megfizetniük 2015 évre.

A nyilvántartott túlfizetés összege 2016. évben 1.720 e Ft, mely túlfizetéseket az adózók a későbbi előírásaikra hagyják elszámolni, de számlák közötti átvezetését illetve a túlfizetés visszautalását is kérelmezhetik, jelenleg 2016. év folyamán 54 e Ft visszafizetést teljesített kérelemre az adóhatóság az adózók felé.

Az adónemet sajátos fizetési mód jellemzi, az adózók az adóévben egyrészt a megelőző év adatai alapján előleget fizetnek (március 15. és szeptember 15.), másrészt elszámolnak a befizetett előlegekkel szemben (május 31.), valamint december 20-ig feltöltési kötelezettséget teljesítenek. Ekkor az éves várható adó összegére kiegészítik a már megfizetett előlegeket.

A pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2001. évi L. törvény 79. § (2) bekezdése értelmében a települési önkormányzatok képviselőtestületei 2007. december 31-i hatállyal kötelesek voltak hatályon kívül helyezni minden olyan – határozott időtartamra adómentességet, adókedvezményt biztosító – rendelkezésüket, melyek ellentétesek a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 7.§-a e) pontjának első mondatával, azaz melyek kedvezményeztjé a vállalkozó.

E törvényi rendelkezések alapján tehát a rendeleti úton biztosított mentességek, kedvezmények megszűntek, 2016 évben a vállalkozó adóalanyok mindegyike köteles az őt terhelő helyi adót megfizetni.

Gépjárműadó

Az adó alanya az a személy, aki a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény alapján vezetett járműnyilvántartásban (a továbbiakban: hatósági nyilvántartás) az év első napján üzemben tartóként, ennek hiányában tulajdonosként szerepel. Amennyiben a hatósági nyilvántartás szerint egy gépjárműnek több tulajdonosa vagy több üzemben tartója van, akkor közülük az adó alanya az, akinek a nevére a forgalmi engedélyt kiállították.

Év közben újonnan vagy újra forgalomba helyezett gépjármű utáni adó alanya az, aki/amely a forgalomba helyezés hónapjának utolsó napján a hatósági nyilvántartásban tulajdonosként szerepel.

A gépjárműadóban érintett járművek központilag egységes szabályok alapján kerülnek adóztatásra. Az önkormányzati adóhatóságok 2004. január 1. nap óta a közúti nyilvántartás adatai (okmányiroda) szerint állapítják meg az adókat. Az adóztatás a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala (a továbbiakban KEK KH) által az önkormányzati adóhatóságok részére történő adatszolgáltatás alapján történik. Az adatot szolgáltatnak minden hónap 20. napjáig az előző hónap utolsó napja szerinti állapotnak megfelelő, az előző adatszolgáltatási időszakhoz képest bekövetkezett adókötelezettséget érintő változásokról, pl. gépjárművek évközi forgalomba helyezéséről, forgalomból való kivonásáról, teljesítményadatának illetve környezetvédelmi osztályba sorolásának módosulásáról.

Az adó alapja személygépkocsi és motorkerékpár esetén a hatósági nyilvántartásban feltüntetett teljesítményük, kilowattban kifejezve. Az adó mértékét a teljesítmény és a gépjármű gyártási évétől eltelt idő határozza meg. Az autóbuszok, nyerges vontatók, lakókocsik, lakó pótkocsik vonatkozásában megmaradt az önsúly szerinti adóztatás, tehergépjárműveknél az adó alapja az önsúly növelve a terhelhetőség (raksúly) 50 %-ával. A személygépkocsik és a motorkerékpárok után:

Gyártási év	Ft/kW
azt követő 3 naptári évben	345
4-7. naptári évben	300
8-11. naptári évben	230
12-15. naptári évben	185
16. évtől	140

2016. évben az adómentesség a súlyos mozgáskorlátozott – akár tulajdonosi, akár üzembentartói minőségére tekintettel – adóalany által üzemeltetett személygépkocsi után

13.000 Ft/év adóteherig jár, míg az afeletti adóösszeget meg kell fizetni. Az éves adóteherhez kapcsolódó mentesség (13.000.-Ft erejéig) továbbra is érvényesíthető a súlyos mozgáskorlátozott kiskorút vagy cselekvőképességet korlátozó (kizáró) gondnokság alatt álló nagykorút szállító adóalany (szülő) személygépkocsija utáni adóban. Az adómentességet írásban kell kérni az önkormányzati adóhatóságnál.

A gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény 5. § f) pontja alapján súlyos mozgáskorlátozottság miatti gépjárműadó-mentesség 2016. évben 2 db gépjármű esetében áll fenn, amely 16 e Ft adófizetési kötelezettség mentességet jelent.

Adókedvezmény csak a tehergépjárművekre és az autóbuszokra vehető igénybe. Egyéb személyszállító gépjárművekre adókedvezmény nincs. 20 %-os kedvezmény illeti meg azon autóbust, tehergépjárművet – nyerges vontató kivételével, amely után 30 %-os kedvezmény jár -, amely „5”, „6”, „7”, „8” környezetvédelmi osztály-jelzéssel ellátott. 30 %-os kedvezmény illeti meg azon autóbust, tehergépjárművet – a nyerges vontató kivételével, amely után 50 %-os kedvezmény jár -, amely legalább „9”, „10”, „11”, „12” környezetvédelmi osztály-jelzéssel ellátott. A 2016. III. negyedév végi adatok alapján az adókedvezmény összege 945 e Ft.

A 2016. évre vonatkozóan 586 db gépjárműre 370 adóalany terhére került gépjárműadó előírásra.

ezer Ft

Összes helyesbített tartozás	Összes elszámolt bevétel	Összes bevétel 60 %	Összes bevétel 40 %	Összes hátralék		Összes túlfizetés	
				Múlt évi	Idei évi	Múlt évi	Idei évi
15.319	11.615	6.883	4.588	3.069	1.433	62	104

A felszámolás alatt álló és megszűnt cégek tartozása gépjárműadóban 623 e Ft 2016. december 31. napjáig.

Az adózó által túlfizetés összege visszaigényelhető, későbbi előírásokra elszámolható, illetve az adószámlák közötti átvezetése kérhető.

Késedelmi pótlék

Fizetés késedelem esetén késedelmi pótlékot kell fizetni. Késedelmes befizetés miatt 440 adózónak lett felszámítva 477 e Ft értékben, melyről az adózók az egyenlegértésítőben tájékoztatva lettek.

ezer Ft

Összes helyesbített tartozás	Összes elszámolt bevétel	Összes hátralék		Összes túlfizetés	
		Múlt évi	Idei évi	Múlt évi	Idei évi
2.545	330	2.204	149	44	27

Az összes hátralékból a behajthatatlan tartozások összege: 1.585 e Ft. Ebben a felszámolás alatt álló és megszűnt cégek tartozásai szerepelnek. A különböző adónemek tőketartozásaira napi kamat kerül felszámításra, így a késedelmi pótlék kintlévőség napi szinten tovább növekedik.

Bírság

A bírság számlán kerülnek előírásra a bejelentési, bevallási és feltöltési kötelezettség nem- vagy késedelmes teljesítése esetén kiszabott mulasztási bírságok. Bírság kiszabására 2016. évben nem került sor.

Államigazgatási eljárási illeték

Az önkormányzati adóhatóságnál kezdeményezett eljárásokban az adózók az illetéket az önkormányzat illetékbeszedési számlájára fizetik meg. A beszedett államigazgatási illetékekről nyilvántartást kell vezetni, és minden negyedévet követő hó 15-ig kell átutalni a Magyar Államkincstár illetékbeszedési számla javára, mely kötelezettségének az önkormányzat eleget tett - 2016. évben befizetésre nem került sor.

Az önkormányzati adóhatóság adószámláinak kezelése

Az adószámlák bankszámla kivonatának megérkezése után megtörtént a befizetések beazonosítása az adózókra. A bevételek és kiadások rögzítését követően, elkészülnek a pénzforgalmi naplók.

Intézkedés történik a téves befizetések átfutóba helyezéséről, túlfizetések rendezéséről.

A jogszabályi kötelezettségeknek megfelelően elvégeztük a negyedévenkénti zárási munkafolyamatokat, azt követően megküldésre került az adatszolgáltatás a Magyar Államkincstár részére.

Megtörtént az egyenlegértékesítők kiküldése valamennyi adózónak:

- 2016. I. félévről február 23-ig 486 adózó részére
- 2016. II. félévről augusztus 25-ig 441 adózó részére.
- 2016. május 17-ig hátralékos fizetési felhívás 181 adózó részére
- 2016. október 25-ig hátralékos fizetési felhívás 176 adózó részére

Az önkormányzati adóhatóság által 2016. évben feldolgozott könyvelési tételek száma: 1.475 db, feldolgozott pénzforgalmi tételek száma: 1338 db, feldolgozott elszámolási tételek száma: 3.257 db, adóprogramban feldolgozott kivetési iratok száma: 810 db.

Adóügyekkel kapcsolatos főszámon iktatott ügyiratok száma 2016. évben 397 db, ehhez további 325 db alszámon iktatott ügyirat kapcsolódik. Az adócsoport felsőljajosi munkatársa figyelemmel kíséri a jogszabályváltozásokat és az előírásokat munkavégzése során betartja azokat.

Adóhatósági feladatok (kivetések, határozatok kibocsátása, felszólítások, értesítések, hatósági bizonyítványok, igazolások kiadása, letiltások), adatszolgáltatási kötelezettségek határidőre teljesültek.

Ügyfeleink különböző ügyeik intézéséhez adóigazolást kérhetnek, 2016. évben 7 esetben került sor nemleges adóigazolás kiadására.

Felkészülés az ASP adó szakrendszerhez történő csatlakozáshoz

A hatályos jogszabályi előírások alapján Felsőlajos Község Önkormányzatának 2019. január 1. napjával kell az ASP adó szakrendszeréhez csatlakoznia. Ahhoz, hogy ez a folyamat minél zökkenőmentesen tudjon megvalósulni, az ONKADO programban szükséges volt adattisztítási feladatokat elvégezni, amely rendkívül időigényesnek bizonyult. Az adattisztítás folyamán a nyilvántartott adatok felülvizsgálatát, javítását és pótlását kellett elvégezni. A feladatot 3 ütemben, listák alapján végeztük, amelyek alapján több száz adatot vizsgáltunk át, ha kellett javítottuk, illetve más közhiteles nyilvántartásból manuálisan pótoltuk. A folyamat 2016. szeptembertől november közepéig tartott.

Hátralékok csökkentésével kapcsolatos intézkedések

Az évek során az adófizetési morál romlása, a fizetési nehézségek következtében bekövetkezett fizetési készség, és sok-sok egyéb tényező miatt nőtt a kintlévőségek nagysága. A hátralékállomány az elévülési időszak (öt év) hátralékállományát tartalmazza. A gazdálkodók vagyontól sok esetben meghaladja tartozásaik összege, kötelezettségeik rendezésére nincs pénzügyi fedezetük.

A felszámolás alá kerülő cégek esetében még megfelelő időben történő hitelezői igénybejelentés alapján is csekély az esély a követelések egy részének megtérülésére. Az eljárás több évre is elhúzódhat, az ilyen kintlévőségek majd leírásra kerülnek, azonban az eljárás teljes lezárásáig az önkormányzati adóban nyilván kell tartani.

A végrehajtás eredményességét és annak folyamatát jelentősen befolyásolja az adós személyének felkutatása, a munkahelyi adatok lekérdezése, és a bankszámlaszámok lekérése. Ezekon túl a behajtás sikerességét jelentősen meghatározza, hogy az adós személy rendelkezik-e rendszeres jövedelemmel. Egyre többen vannak, akiknek nincs nyilvántartott jogviszonya, vagyis munkanélküliek.

A letiltást általában a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Családtámogatási és Társadalombiztosítási Főosztály adataira épülnek. Sok hátralékkal rendelkező adózó nem dokumentált jövedelmet szerez, vagy minimálbérre van bejelentve, a nyugdíjak összege alacsony, a segélyek nem vonhatók végrehajtás alá.

Az egyéni vállalkozók jelentős száma nem rendelkezik pénzforgalmi számlával, illetve számláikon pénzforgalom nincs.

A kintlévőségek állományát csökkentette 2016. évben elévülés címén összesen: 1.212 eFt iparüzési adó, gépjárműadó, késedelmi pótlék elszámolása. Az elévülés összegének nagy részét a már hivatalosan is megszűnt vállalkozások tartozásai teszik ki, melyet behajtani már nem lehet és a hatályos szabályozás szerint az elévülésig nyilván kell tartani az önkormányzati adóhatóságnak.

Az adózás rendjéről szóló törvény 2012. évtől már az önkormányzati adóhatóság részére is lehetővé teszi, hogy a hátralékkal rendelkező adózók nevét, címét és a tartozás összegét a helyben szokásos módon közzétegye.

Adók módjára történő behajtás

A saját adókintlévőségek behajtásán kívül nagy számú a más szervek által átadott köztartozások behajtása - közigazgatási bírság, gyermektartásdíj, stb.

Jogszabályi változás miatt 2012. április 15. napja után elkövetett szabálysértések után kiszabott helyszíni, illetve szabálysértési bírságok behajtása már nem az önkormányzati adóhatóság feladata.

Más szervek által kimutatott, adók módjára történő behajtást 2016. évben 12 esetben indított az önkormányzat.

Az idegen számlán kezelt közigazgatási bírságokból, és egyéb behajtásra átadott köztartozásokból 153 e Ft átutalása történt meg a kimutató szerv részére, továbbá ezen köztartozások behajtásából az önkormányzatnak nem keletkezett bevétele.

Az adóhatóság célja, a közvetlen kapcsolatok kialakítása az adózókkal, az adóbevallások és befizetések határidőben történő benyújtásának és befizetésének elősegítése, ezen felül feladata a www.felsolajos.hu honlapon elhelyezett ügýtípus leírások, letölthető nyomtatványok aktualizálása, frissítése, az adóbevallások kitöltésének segítése.

Kérem Tisztelt Képviselő-testületet a beszámoló megtárgyalására és elfogadására.
Fentiekre tekintettel az alábbi határozat-tervezetet terjesztem a Tisztelt Képviselő-testület elé:

Határozat-tervezet

../2017.(...)ÖH
Beszámoló az adóztatásról

H A T Á R O Z A T

Felsőlajos Község Önkormányzatának Képviselő-testülete elfogadja a 2016. évre vonatkozó önkormányzati adóztatásról szóló beszámolót.

Felelős: Képviselő-testület

Határidő: 2017. május 30.

Felsőlajos, 2017.05.05.

dr. Balogh László sk.
jegyző